

گزیده مصوبات جدید: آیین نامه تعرفه حق الوکاله، حق المشاوره و هزینه سفر وکلا

حقوق :: نشریه قضاوت :: مرداد و شهریور ۱۳۸۵ - شماره ۳۹

صفحات : از ۵ تا ۶

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/334361>

تاریخ دائلود : ۱۴۰۳/۱۱/۲۸

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه **قوانین و مقررات** استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

مقالات مرتبط

- مسئولیت مدنی ناشی از عیب تولید با رویکردی بر تولید محصولات تراریخته (به همراه مطالعه‌ای تطبیقی)
- اعتبار تعهد پرداخت حق الوکاله از محکوم‌به

عناوین مشابه

- اصلاحیه ماده ۲ آیین نامه تعرفه حق الوکاله و هزینه سفر وکلای دادگستری
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه نحوه تفکیک و طبقه بندی زندانیان
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات و جرایم در آزمون های سراسری
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه و دستورالعمل اجرایی ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب و مادتهای ۱۸ و ۴۰ قانون دیوان عدالت اداری مصوب بهمن ماه ۱۳۸۵ شمسی
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه اجرای بازداشتگاههای موقت
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه موضوع ماده ۱۶ قانون حمایت از نشانه های جغرافیایی
- فرهنگی: آیین نامه چگونگی هزینه وجوه حاصل از محل هدایای مستقل و حق التولیه و حق النظاره و اداره امور اماکن مذهبی ابلاغ شد
- گزیده مصوبات جدید: قانون اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۸۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ و الحاق سه تبصره به آن
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه اجرایی نحوه اداره بازداشتگاه های امنیتی

آیین نامه تعرفه حق الوکاله، حق المشاوره و هزینه سفر و کلا

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور*
 نامه شماره ۱۶۹۴۹ مورخ ۱۳۸۴/۸/۲۹ رئیس
 محترم کانون وکلای دادگستری مرکز در رابطه
 با آیین نامه تعرفه حق الوکاله، هزینه سفر و کلا
 (قانون های وکلای دادگستری کشور و وکلای
 موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه) که
 با انجام اصلاحاتی به استحضار ریاست محترم
 قوه قضائیه رسید مرقوم فرمودند:

«این آیین نامه مورد تایید است به کلیه
 کانون های وکلای سراسر کشور، هیات اجرایی و
 سازمانها و وزارتخانه ها ابلاغ شود.»
 لذا تصویرنامه فوق به همراه یک نسخه از
 پیشنهاد اصلاحی جهت درج در روزنامه رسمی
 کشور به پیوست ارسال می گردد.

رئیس حوزه ریاست قوه قضائیه
 عبدالرضا ایزدپناه

« آیین نامه تعرفه حق الوکاله، حق المشاوره و
 هزینه سفر وکلای دادگستری و وکلای موضوع
 ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه جمهوری
 اسلامی ایران

با توجه به ماده ۱۹ لایحه قانونی استقلال کانون
 وکلای دادگستری و پیشنهاد کانون های وکلای
 دادگستری کشور و هیات اجرایی موضوع ماده ۲
 آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه،
 آیین نامه تعرفه حق الوکاله و هزینه سفر کانون
 وکلای دادگستری و وکلا و مشاوران حقوقی قوه
 قضائیه به شرح ذیل تصویب شد.

ماده ۱- قرارداد حق الوکاله طبق ماده ۱۹ لایحه

قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب
 سال ۱۳۳۳ بین وکیل و موکل معتبر است. در تعیین
 حق الوکاله در صورتیکه قرارداد در بین نباشد، در
 مورد محکوم علیه، مالیات و سهم تعاون این تعرفه
 معتبر خواهد بود چنانچه قرارداد حق الوکاله کمتر از
 میزان تعرفه وکالتی باشد در مورد محکوم علیه مبلغ
 کمتر ملاک خواهد بود.

ماده ۲- اگر بموجب قرارداد فیما بین، مبلغ حق الوکاله
 مازاد بر تعرفه تعیین شده باشد درج این مبلغ در
 وکالتنامه و ارائه آن جهت ابطال تمبر علی الحساب
 مالیاتی (موضوع ماده ۱۰۳ قانون مالیاتهای مستقیم
 مصوب ۱۳۶۶) لازم خواهد بود. چنانچه وکیل با
 کتمان واقع، در وکالتنامه مبلغ حق الوکاله را طبق
 تعرفه اعلام و به این مانده ابطال تمبر شود، لکن
 حق الوکاله بیشتری دریافت نماید. عمل وکیل در
 صورت انطباق با ماده ۲۰۱ آن قانون قابل تعقیب
 جزائی خواهد بود. قضات، مدیران دفاتر و کارمندان
 مسئول ابطال تمبر مکلفند مفاد قانون را بموقع اجرا
 گذاشته و ضمن بازرسی و کنترل وکالتنامه ها
 عنداللزوم اعلام جرم نمایند.

تبصره: در مورد وکلاء و مشاوران حقوقی موضوع
 ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه، سهم تعاون و
 سایر وجوهی که قانوناً باید کسر و به حساب کانون
 وکلا واریز شود کسر نخواهد شد.

ماده ۳- در دعای مالی میزان حق الوکاله در موردی
 که حکم دادگاه بدوی از حیث بهای خواسته قطعی
 است از حداقل ۱۵۰۰۰۰ ریال و ۱۰ درصد بهای
 خواسته و حداکثر تا مبلغ ۳۰۰۰۰۰ ریال می باشد
 و در موردی که حکم از حیث بهای خواسته قطعی

نیست به ترتیب ذیل تعیین می گردد:
 الف - تا مبلغ یکصد میلیون ریال ۶ درصد از بهای
 خواسته و حداکثر ۶۰۰۰/۰۰۰ ریال.

ب - نسبت به مازاد یکصد میلیون ریال تا یک
 میلیارد ریال ۴ درصد بهای خواسته و حداکثر تا
 مبلغ ۴۲۰۰۰/۰۰۰ ریال.

ج - نسبت به مازاد یک میلیارد ریال تا ۵ میلیارد
 ریال ۳ درصد از بهای خواسته و حداکثر تا مبلغ
 ۱۶۲۰۰۰/۰۰۰ ریال.

د - نسبت به مازاد پنج میلیارد ریال ۲ درصد از
 بهای خواسته و حداکثر تا مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰
 ریال.

تبصره: درجه تحصیلی، سنوات خدمت، حوزه
 قضایی محل خدمت می تواند موجب افزایش میزان
 حق الوکاله وکلا به ترتیب زیر باشد و در هیچ
 صورت از حداکثر مقرر در بندهای بالا افزایش
 نمی یابد.

۱- وکلای با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد تا
 ۵۰ درصد مبلغ پایه و دارندگان مدارک تحصیلی
 دکترا تا ۱۰ درصد مبلغ پایه به حق الزحمه آنها
 افزوده می شود.

۲- به ازای ارسال سنوات خدمت قضایی، وکالت
 و عضویت هیات علمی به ازای ارسال یک درصد
 مبلغ پایه و حداکثر تا ۳۰ سال سابقه و ۲۰ درصد مبلغ
 پایه به حق الزحمه آنها افزوده می شود.

۳- وکلای شاغل در استان تهران و مراکز استان تا
 ۱۰ درصد مبلغ پایه و وکلای شاغل در شهرهای
 بزرگ تا ۵ درصد مبلغ پایه به حق الزحمه آنها
 افزوده می شود.

ماده ۴- شصت درصد حق الوکاله مقرر در بندهای الف - ب - ج و د به مرحله نخستین و چهل درصد بقیه به مرحله تجدیدنظر تعلق می‌گیرد. حق الوکاله هر مرحله در پایان همان مرحله به وکیل پرداخت می‌گردد.

ماده ۵-

الف - حق الوکاله دفاع از دعوی جلب ثالث، تقابل، ورود ثالث و اعتراض ثالث نصف میزانی است که در بندهای الف، ب، ج و د ماده ۳ مقرر است ولی حق الوکاله دعوی ورود ثالث، جلب ثالث، تقابل و اعتراض ثالث مطابق تمام حق الوکاله مرحله‌ای است که ثالث در آن مرحله وارد یا جلب شده یا دعوی تقابل مطرح و یا به رأی صادره در آن مرحله اعتراض نموده‌است.

ب - حق الوکاله حکم غیابی و اعتراض به حکم مذکور به میزان مقرر در بندهای الف و ب ماده ۳ است. لیکن چنانچه به حکم غیابی اعتراض شود از جهت تعقیب و دفاع از دعوی، حق الوکاله دیگری به وکیل محکوم‌ه حکم غیابی تعلق نمی‌گیرد.

ج - حق الوکاله وکیل در دادسراها، نظیر دادرسی نظامی و دادرسی دیوانعالی کشور و غیره نصف میزان حق الوکاله مذکور در ماده ۳ است و چنانچه وکیل دعوی را در دادگاه نیز تعقیب کند علاوه بر مبلغ مذکور حق الوکاله مرحله نخستین نیز طبق این آئین‌نامه به‌وی تعلق می‌گیرد.

ماده ۶- در مواردی که دعوی به یکی از نتایج ذیل منتهی شود حق الوکاله به ترتیب زیر تعیین می‌شود.

الف - برای قرار ابطال دادخواست پیش از پاسخ و دفاع از دعوی ربع حق الوکاله مرحله نخستین.

ب - برای قرار ابطال دادخواست پس از پاسخ و دفاع از دعوی نصف حق الوکاله مرحله نخستین.

ج - برای قرار سقوط دعوی تجدیدنظر قبل از پاسخ و دفاع از دعوی ربع حق الوکاله مرحله تجدیدنظر.

د - برای قرار سقوط دعوی تجدیدنظر پس از پاسخ و دفاع از دعوی نصف حق الوکاله مرحله تجدیدنظر.

ه - برای قرار رد دعوی به علت قبول ایراد مرور زمان و قرار سقوط دعوی اعتراض بر ثبت و رد تقاضای اعاده دادرسی و قرار رد دعوی بعلت اعتبار امر مختومه تمام حق الوکاله‌ای که برای حکم مقرر است.

و - برای سایر قرارهایی که مستقلاً قابل تجدیدنظر است میزان حق الوکاله، نصف حق الوکاله آن مرحله می‌باشد و در صورتی که این نوع قرارها فسخ و نقض شود حق الوکاله‌ای اضافه بر آنچه برای رسیدگی ماهوی مقرر است برای رسیدگی پس از فسخ و نقض تعلق نخواهد گرفت.

ماده ۷- حق الوکاله رسیدگی بعد از نقض نصف حق الوکاله قبل از نقض است.

ماده ۸- در دعوی غیرمالی اعم از اینکه خواسته مالی نیست یا تعیین بهای خواسته قانوناً لازم نیست و همچنین در دعوی کیفری، دادگاه میزان حق الوکاله و خسارات مورد مطالبه از طرف محکوم‌ه را به شرح مقرر در این ماده تعیین خواهد کرد اعم از اینکه خود خواهان یا متهم و یا دادگاه

وکیل تعیین کرده باشد حق الوکاله:

الف - در دعوی خانوادگی به طور مطلق مانند طلاق و تمکین یا دعوی مالی ناشی از نکاح و طلاق و دعوی امور حسبی حداقل ۳۰۰/۰۰۰ ریال و حداکثر ۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال.

ب - در دعوی کیفری:

۱- در دعوی کیفری مستلزم مجازات شلاق، جزای نقدی، سرقه مشمول حد، قصاص عضو و دیه عضو، حبس کمتر از ده سال حداکثر مبلغ ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال.

تبصره - چنانچه برای یک جرم چند مجازات پیش بینی شده باشد یک حق الوکاله تعلق می‌گیرد در جرائم متعدد موضوع بند یک که نسبت به آن بعد از رسیدگی تصمیم قضائی اتخاذ شده باشد برای هر عنوان ۵۰۰/۰۰۰ ریال و حداکثر برای سه عنوان مبلغ ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال به حق الوکاله اضافه می‌شود و نسبت به مازاد مبلغی پرداخت نخواهد شد.

۲- در دعوی مستلزم قصاص نفس، محاربه، حدود مستوجب قتل، دیه نفس، حبس ۱۰ سال و بیشتر حداکثر مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال.

تبصره - اجتماع مجازات متعدد برای جرم واحد موجب تعدد حق الوکاله نمی‌باشد در جرائم متعدد این بند که بعد از رسیدگی قضائی نسبت به آن اتخاذ تصمیم شده باشد برای هر عنوان جزائی مبلغ ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال و حداکثر ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حق الوکاله وکیل اضافه می‌شود و مازاد بر آن مبلغی تعلق نمی‌گیرد.

ج - در سایر دعوی غیرمالی حداقل حق الوکاله ۳۰۰/۰۰۰ ریال و حداکثر ۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال تعیین می‌شود.

تبصره - افزایش ضریب تخصص، سنوات خدمت، مناطق جغرافیایی یا رعایت این شرط که از حداکثر مقرر در بندهای فوق افزوده نشود به شرح تبصره ماده ۳ تعیین می‌شود. همچنین مفاد مواد ۴ تا ۷ این تعرفه در خصوص دعوی غیرمالی نیز اعمال می‌شود.

ماده ۹- حق الوکاله در دیوان عدالت اداری و مراجع غیر قضایی (از قبیل سازمان تعزیرات حکومتی، هیأت‌های مندرج در قانون کار و غیره) طبق این آئین‌نامه است که ۶۰ درصد آن به مرحله نخستین و ۴۰ درصد به مرحله تجدید نظر تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۰- حق الوکاله اموری که خارج از دادگستری یا پس از طرح آن در دادگاه به داورى ارجاع می‌گردد منجر به صدور رأی داور می‌شود یا در شوراهای حل اختلاف رسیدگی شود و نیز در موردی که دعوی در دادگاه یا خارج از دادگاه به صلح ختم می‌شود به میزان حق الوکاله مرحله نخستین است.

ماده ۱۱- در مورد عزل وکیل یا انتفای موضوع وکالت به جهتی از جهات قانونی دیگر اگر کار وکیل تمام شده یا پرونده برای صدور حکم مهیا باشد تمام حق الوکاله آن مرحله به وکیل تعلق خواهد گرفت. در غیر اینصورت میزان حق الوکاله وکیل به تناسب کاری که در آن مرحله انجام داده است حسب مورد به تشخیص کانون وکلا یا مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلاء و کارشناسان

قوه قضائیه یا مراجع قضایی تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲- در دعوی که خواسته دعوی از طرف خواهان قانوناً تقویم می‌شود حق الوکاله به نسبت ارزش واقعی خواسته باید تعیین شود. در صورت عدم توافق طرفین در تعیین ارزش واقعی خواسته، دادگاه میزان واقعی ارزش خواسته را با ارجاع امر به کارشناس تعیین و ملاک حکم قرار می‌دهد.

ماده ۱۳- میزان حق الوکاله امور اجرایی در دادگاهها و شعب اجرای ثبت حداکثر ۲ درصد نسبت به محکوم به یا مورد اجرا تعیین می‌شود و یا ممکن است به تناسب اقداماتی که وکیل انجام داده است تعیین شود و در هر صورت از ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال تجاوز نخواهد کرد. در مورد سایر اجرائیه‌ها تعیین میزان حق الوکاله بنظر دادگاه صلاحیت‌دار است.

ماده ۱۴- چنانچه وکیل بدون تنظیم وکالتنامه نسبت به ارائه خدمات حقوقی مثل تنظیم دادخواست، شکوائیه، اظهارنامه، لایحه دفاعیه، مشاوره حقوقی، مطالعه پرونده اقدام نماید برابر بندهای ذیل از حق الزحمه متناسب برخوردار می‌شود.

الف - تنظیم دادخواست یا شکوائیه به مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال.

ب - تنظیم لایحه تا پنج صفحه به ازای هر صفحه از پنج صفحه تا هر میزان به ازای هر صفحه ۲۰/۰۰۰ ریال و بیشتر.

ج - حق‌المشاوره از قرار هر ساعت حداکثر ۵۰۰/۰۰۰ ریال.

د - حق مطالعه پرونده حداکثر مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ ریال.

ماده ۱۵- وکلای دادگستری و کارگشایان مکلفند معادل نصف آنچه بابت مالیات طبق قانون مالیاتهای مستقیم تمبر به وکالتنامه الصاق می‌کنند برای صندوق حمایت وکلا و کارگشایان و نیز یک بیست و پنجم مالیات را بابت هزینه کانون به حسابداری دادگستری پرداخت کنند و صندوق دادگستری مکلف است سهم صندوق حمایت و یک‌چهارم سهم کانون را از کلیه وکلای کانون و کارگشایان را در هر مورد قبول و در آخر هر ماه به کانون وکلای دادگستری مربوط بپردازد. دو درصد از آنچه وصول می‌شود حق الزحمه متصدیان وصول خواهد بود.

ماده ۱۶- میزان حق الوکاله در دیوانعالی کشور و شعب تشخیص آن در دعوی مالی بیست درصد از کل رقم حق الوکاله مذکور در ماده ۳ این آئین‌نامه خواهد بود و در مورد دعوی غیرمالی براساس تعرفه تجدید نظر می‌باشد.

ماده ۱۷- هزینه مسافرت وکلا کیلومتری پانصد ریال رفت و برگشت می‌باشد مگر هزینه‌های مذکور از سوی موکل تقبل شود و فوق‌العاده روزانه مبلغ ۲۵۰/۰۰۰ ریال تعیین می‌گردد.

ماده ۱۸- این آئین‌نامه در تاریخ ۱۳۸۵/۴/۲۷ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و پانزده روز پس از انتشار در روزنامه رسمی در سراسر کشور لازم الاجراء بوده و از این تاریخ آئین‌نامه تعرفه سابق ملغی است.

* روزنامه رسمی، شماره ۱۷۸۸۹، مورخ ۸۵/۵/۵